

НАЦИОНАЛЕН АКАДЕМИЧЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

=====

ЗАСЕДАНИЕ
на
ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

София
27 февруари 1981 год.

2

НАЦИОНАЛЕН АКАДЕМИЧЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

Стенографски протокол

ЗАСЕДАНИЕ
на
ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

ПРИСЪСТВУВАХА: Дико Фучеджиев, н.а. Славка Славова,
з.а. Сава Хашъмов, з.а. Ванча Дойчева,
з.а. Емил Стефанов, н.а. Рачко Ябанджиев,
н.а. Таня Масалитинова, Кирил Кавадарков,
н.а. Иванка Димитрова, з.а. Ст. Данаилов,
Банcho Банов, Антония Каракостова,
н.а. Филип Филипов, Кирил Неделчев,
Крум Табаков, з.а. Николина Лекова,
Михаил Петров.

ОТСЪСТВУВАХА : н.а. Георги Черкелов, Чавдар Добрев,
з.а. Енчо Халачев, з.а. Крикор Азарян,
з.а. Васил Стойчев, н.а. Любомир Кабакчиев.

ДНЕВЕН РЕД:

1. Категоризация на ролите в постановките "Чудаци" и "Оптимистична трагедия".
2. Текуши въпроси и разни.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ: ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ.

*

* *

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Използвам случая да поздравя новоизбраните членове на Художествения съвет – новия актив, така да се каже, и да пожелая на всички отговорно и принципно отношение към задълженията, които възлага членството в Художествения съвет.

Успешна работа и живи и здрави!

Предлагам за дневен ред на днешното заседание:

1. Категоризация на ролите в постановките "Чудаци" и "Оптимистична трагедия".
2. Текущи въпроси и разни.

По втора точка ще направя една информация за предстоящото гостуване в Югославия и за двете постановки, които сега се готвят. Другарите, които имат някои въпроси, могат да ги поставят в тази точка.

Имате ли никакви предложения по дневния ред на Художествения съвет? Няма.

Преминаваме към първа точка от дневния ред.

Има съгласувано предложение:

МАСТАКОВ.....	Йосиф Сърчаджиев	1,50
ЕЛЕНА.....	з.а. Ванча Дойчева	1,50
ВУКОЛ ПОТЕХИН....	н.а. Рачко Ябанджиев	1,50
НИКОЛАЙ ПОТЕХИН..	з.а. Васил Стойчев	1,50
ОЛГА.....	Красимира Петрова	1,50
МЕДВЕДЕВА.....	н.а. Таня Масалитинова	1,50

ЗИНА	Галина Ганчева	1
ВАСЯ ТУРИЦИН...	Емил Джамджиев	0,75
САМОКВАСОВ.....	н.а. Георги Георгиев-Гец	1,50
САША.....	Добринка Станкова	1
ТАИСИЯ.....	Радка Ялъмова	0,75

Другото ще прочетем, след като приключим с това.

Имате ли някакви съображения по направеното предложение?

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА:

Само едно пояснение. Ролите на Мастаков и Рада Ялъмова са категоризирани по едно желание на нашия главен счетоводител, с оглед да не би в хода на спектакъла да се наложи да влезе актьор от театъра в постановката. Просто да се има предвид категоризацията на самите роли.

Такива случаи има и в "Оптимистична трагедия".

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Правилно. Няма нищо особено. Това е и редно, за да не се занимаваме после допълнително, ако такова нещо се случи.

Имате ли някакви мнения и съображения по предложението, което аз смяtam, че е нормално?

ГЛАС:

Извинявайте, аз имам един въпрос: кои бяха с 0,75?

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Емил Джамджиев и Радка Ялъмова.

ВЪПРОС:

Емил Джамджиев бива ли да се изравнява? Ние сме говорили за това, че 0,75 е в много редки случаи.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Но вижте сега, Нина, аз съм съгласен. Ако искате,

ще го повишим. Между впрочем мен този въпрос не ме засяга. Ти го повдигаш този въпрос, но съществуват три категории. Ако искате да ги направим 1, 2, 3.

ГЛАС: Ако можем да го направим?

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Но то е същото. Даже 0,75 е малко по-високо, отколкото 1, при положение че правим 1, 2, 3. Нали така? Не е 0,50. Би трябвало да бъде 1,50, 1 и 0,50. То е 0,75.

Ако Художественият съвет желае да върви към едно пошироко изравняване, аз нямам нищо против.

ГЛАС: Но аз мисля, че не бива да се изравнява Турицин с тази слугиня. Все пак Турицин си е образ. Ролята може да е малка, но това е всъщност многозначима роля.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Значи, вие предлагате?

ГЛАС:

1.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Добре.

Друг кой иска?

ГЛАС:

Аз също предлагам едно.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има ли други становища?

Значи ролята на Вася Турицин - 1.

Минаваме към "Оптимистична трагедия".

ПЪРВИ СТАРШИНА НА ХОРА	з.а. НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ	1
ВТОРИ СТАРШИНА НА ХОРА	КИРИЛ КАВАДАРКОВ	1
ВАЙНОНЕН	з.а. ВЕНЕЛИН ПЕХЛИВАНОВ	1

СИПАНИЧАВИЯТ	АНТОН КАРАСТОЯНОВ	1
АЛЕКСЕЙ	ВЕЛИКО КЪНЕВ	1, 5
ВОДАЧ НА АНАРХИСТИТЕ	н.а. ГЕОРГИ ЧЕРКЕЛОВ	1, 5
ПРЕСИПНАЛИЯТ	з.а. СТЕФАН ДАНАИЛОВ	1, 5
КОМИСАРЯТ	з.а. ЖОРЖЕТА ЧАКЪРОВА	1, 5
	КАМЕЛИЯ НЕДКОВА	
КОМАНДИРЪТ	з.а. САВА ХАШЬМОВ	1, 5
БОЦМАНЪТ	з.а. ИВАН ТОНЕВ	1
ПОЛУГОЛИЯТ МОРЯК	ГЕОРГИ ГАЙТАНИКОВ	0, 75
ПЪРВИЯТ ОФИЦЕР	ЮРИЙ АНГЕЛОВ	1
ВТОРИЯТ ОФИЦЕР	/студент от ВИТИЗ/	0, 75
ГЛАВАТА РЯТ НА ПОПЪЛНЕНИЕТО	МИХАИЛ ПЕТРОВ	1
АНАРХИСТ ОТ ПОПЪЛНЕНИЕТО	ГЕОРГИ МАМАЛЕВ	0, 75
ОФИЦЕР НА ИМПЕРИЯТА	з.а. СТЕФАН ДИМИТРОВ	0, 75
СВЕЩЕНИК	КОНСТАНТИН ЦАНЕВ	1
ПЪРВИ МОРЯК	СЛАВЧО МИТЕВ	1
ВТОРИ МОРЯК	МАРИУС ДОНКИН	1
ВИСОК МОРЯК	/каскадьор/	0, 75
ТРЕТИ МОРЯК	КОЙЧО КОЙЧЕВ	1
ЗРИТЕЛ	/сътрудник/	0, 75
ГОЛАТА ЖЕНА	/студентка от ВИТИЗ/	0, 75

ГЛАС:

Пак едно пояснение. Специално за ролята на тези моряци, които са под "1, 2, 3", понеже те са отначалото на пиецата до края, независимо от малкото количество реплики, които имат, ми се струва, че трябва да получат точка 1.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Имате ли съображения по това предложение?

Другарката Славка Славова.

СЛАВКА СЛАВОВА:

Ако така ще се оценява, а аз мисля, че трябва да се има предвид художественото постижение, струва ми се, че Юри Ангелов като постижение в писата, трябва да получи 1,5, а не като количество на роля и присъствие.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Друг кой иска думата?

ФИЛИП ФИЛИПОВ:

Аз по принцип бих искал да кажа и нито за първото, нито за второто няма да взема отношение. Мисля, че Художественият съвет трябва да се съобразява главно с художественото постижение, а не с територията на ролята, макар че и това трябва да се има предвид. Иначе всички артисти в Народния театър ще станат народни и заслужили.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

"Народни" и "заслужили" едва ли ще станат, но ще се получи едно изравняване, а вие знаете, че това се прави с оглед на изработването на премиалните. Премиалните са един коректив, който се дава към заплатата на хората, с оглед на тяхното участие в работата с работа по количество и с талант. Затова, струва ми се, Художественият съвет трябва да бъде много прецизен, когато оценява участието с тия два показателя /това казвам на всеки един в работата на Театъра/, за да може този коректив наистина да служи за целите, за които е предназначен, т.е. върху заплатата от 320 лв., която получава един заслужил артист, единият ще получи примерно за 6 месеца 200 лв., а другия ще получи 150 лв. Това е смисълът на цялата история. Смяtam, че въпросът е достатъчно ясен и затова, когато тук дискутираме за коя роля и изпълнител какво да се даде, аз апелирам към Художествения съвет

да бъде много прецизен, защото ви казах, че мен този въпрос лично не ме засяга. Ако искате, можем да ги изравняваме всичките, от чувство за колегиалност или нещо друго.

ГЛАС:

Една забележка искам да направя към всичко това. Не зная дали на всички е ясно, че можем да направим на всички по едно и половина примерно, но в такъв случай премиалните ще се намалят, т. е. ще се намали стойността на една точка, стойността на едно изиграно представление за всеки човек. Колкото са по-високи точките, толкова по-ниско пада делителят. Ние можем да имаме 0,75 и да бъде по-високо стойността на отделната точка, но колкото са повече точките от желание да у служим на всички и да бъдат по-добре оценени, толкова стойността на отделната точка пада. Това, че е 1,5 или е 1, а не е 0,75, не значи, че парите са му повече, ако разсъждаваме хуманно и социално. Това не значи, че са му повече парите. Обратно, по-голяма става величината на делителя и тогава се намалява резултатът.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има едно предложение за 1,5 на Юрий Ангелов. Други мнения по този въпрос.

ГЛАС: Независимо от моето изказване, аз съм за.

ГЛАС: Аз подкрепям, защото е постижение.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Друг някой иска ли думата?

Художественият съвет приема предложението за категоризация на ролите в постановката "Оптимистична трагедия" с корекция първият офицер – Юрий Ангелов – 1,5 вместо 1. Това е справедливо. Не бих казал, че за Емил Джамджиев също не е справедливо. И той има право.

Антония, дай тези екземпляри на Бакърджиев, за да могат да се занимават с премиалните.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Другарю Фучеджиев, понеже става въпрос за някакво принципно водене, мисля, че все пак основното е и аз разбирам че това е за поощряване големите ангажименти на много хора в театъра и нямат възможност например навънка да работят. Но принципно трябва да решим дали това ще бъде за поощрение – кое е по-важното – дължината на роята или за постижение. Да цитирам. Иван Кондов, който играе блестящо, ще получи точка и половина и откровено казано, аз, който играя в роля не толкова голяма, нито по качество може да се сравнява, ще получа също точка и половина. Ако събркаме работата, това може да се коментира и за "Чудаци" и т.н.

Аз мисля, че това трябва да се има предвид, защото има тежесна роля, която понякога път става и сполучлива, която не може да бъде оценявана толкова, колкото, ако идва един колега и разбира се, талантлив и ситуацията приятна, прекрасно го изиграе и получава пак същата точка. Има хора, които опъват от 7 до 10. И мисля, че това е едно от нещата, които трябва да се съобразяват занапред в категоризацията и друго, че след като Художественият съвет гледа една постановка и след това се коментира постановката, ясно е кой са постиженията, средно постижение и т. н. , което трябва да се има предвид. Това е по-правилното, за да не стане : 25 человека първа точка, точка и половина и т .н. Тока по-достойна ще бъде точката. Да има 0,75, но да има и две точки за големина на роля и за постижение. Ясно, че нещо такова трябва да бъде, но знаменателят става много голям.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Въпросът е правилен. Става аномалия.

Аз предлагам да се възложи на Литературното бюро да види какви са наредбите. Струва ми се, че става въпрос за четири категории. На едно следващо заседание Литературното бюро, след като направи проучването, да излезе с информация и предложение какво можем да направим.

ГЛАС:

Но това е статут на Комитета за култура!

ФИЛИП ФИЛИПОВ:

Не може да се промени. Нула и седемдесет и пет е висока точка, защото може и да не се оцени трудът. Ами тук Стефчо Данаилов е абсолютно прав. Да изиграеш добре една малка роля е твое задължение, но когато я изиграеш блестяще, за което ти дават награда, тогава точка и половина можеш да получиш. Да се играе добре е задължение на всеки един. Аз мисля, че ние с нашата щедрост и хуманност отиваме към една противопоказаност на нешата, изравнявайки показателя и намалявайки по такъв начин възможностата онези, които трябва, да получат премиални.

Трябва да се съчетае на първо място факторът "художественост" плюс количественост на територията на ролята. На първо място художественост! А това, че някой играл добре ролята, това е негово задължение, но това, че той е играл блестяще, тук хората с право казаха, макар и малка роля, но да го раделим от останалите. Аз не говоря за тези сега разпределения. Става въпрос за по-нататък, другарю директор. Толкова много точка и половина толкова много точки и никак 0,75, това е неестествено. Мисля, че Художественият съвет трябва да се проникне от съзнание и никой няма да се наскър-

би тогава, когато си изпълнява много добре слъжебните задължения и ролята не е тежка, както Стефчо казва, макар че е артист с големи качества, 0,75 не е обидно.

Извинявайте, че се намесих, но мисля, че то е от интерес на самите артисти, на самите творци.

ГЛАС:

Доколкото си спомням, така беше по-рано. Първо се обсъждаше по големина по автори, а след това – в зависимост от постижението. Може да имаш централна роля, а да ти се намали точката.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Можем да го правим и сега. Нищо не пречи.

ФИЛИП ФИЛИПОВ:

Нека получат статута, другарю директор, да ни докладват тук. Хората ще разберат. Ще се изкаже Художественият съвет и ще се изработи един начин, който ще се прилага.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Значи, възлага се на Литературното бюро да подготви информация, която да изнесе пред Художествения съвет, за статута на това точкуване.

Запишете сега в протокола едно решение:

Художественият съвет оценява, че постановките и представленията през второто шестмесечие на 1980 година са осъществени на високо идеино-художествено равнище и имат необходимите качества за изисквания се възпитателен ефект и идеино-естетическо въздействие върху нашата публика.

Това е формула, която е необходима на финансовите органи пред Министерството на финансите за тези средства, които се отпускат за премиалните. От друга страна можем да кажем, че през второто шестмесечие нашите работи бяха добри

и няма зашо да изпитваме угризение на съвестта.

Има ли някой да добави нещо по тази точка?

Няма.

Художественият съвет взе следните

РЕШЕНИЯ:

1. Приема предложената категоризация на ролите в постановките "Чудаци" и "Оптимистична трагедия" с направените бележки.

2. Възлага на Литературното бюро да проучи по принцип въпроса за категоризацията на ролите, съгласно съществуващите нормативни документи и да направи подробна информация на едно от следващите заседания на Художествения съвет.

3. Оценява, че постановките и представленията през второто шестмесечие на 1980 година са осъществени на високо идейно-художествено равнище и имат необходимите качества за изискващия се възпитателен ефект и идейно-естетическо въздействие върху нашата публика.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Минаваме към втора точка.

Другари,

Може би Антония Каракостова трябва да направи една информация как стои въпросът с нашето гостуване в Югославия.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА:

В телефонни преговори сме с д-р Петър Волк и взаимно установихме датите за април месец за нашите взаимни гостувания – на нашия театър в Белград и на Югославянско драмско в София. Нашите дати са от 6 до 10 април, които са дни за пътуването, а датите на нашите представления са 7, 8 и

9 април. На 9 април имаме две представления – следобедно на "Борци" и вечерно на "Майор Барбара".

Датите на техния гастрол са пет дни след нашето връщане. На 15 април те пристигат. Играят четири представления – на 16, 17, 18 и 19 април и на 20 април се връщат. Те пристигат с четири пиеси. Едната е съвременна драматизация, сръбска класическа повест, която се назова "Луминация". Илюминация, само че е нарушен изговорът, понеже действието се развива в едно затънено село, "Отело", "Залез" на Бабел "Дон Жуан се връща от война" на Хорбат.

Предстои Литературното бюро във връзка с подготовката на нашия гастрол, който се отлага двукратно или трикратно според мене, да събере тази комисия, която беше определена от Дирекционния съвет на Театъра във връзка с подготовката на гастрола и да огледа какво още би могло да се направи за нашата гастролна дейност в Белград. Имаме комплектувани програми, имаме подгответени преводи за синхронен превод, който се поема в резюме от Подремско позорище. На преводача са изпратени лентите с магнитофонни записи от нашите спектакли, за да се готови. И сега, когато другарят Фучеджиев замине за премиерата на Азарян на 14 април...

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Ти си сигурна, че ще замина?

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА:

Не би трябвало да се смеете предварително. По-скоро става дума за 14 март. Тогава ще бъдат уточнени някои подробности около пресконференциите и заминаването на тази предварителна група от 7 души във връзка с пресконференцията. Предполагам, че някои от ръководството на театъра, режисьорите и някои от журналистите ще вземат участие в това

предварително пътуване.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Знаеш ли какво ми идва на ума? Шести е понеделник...

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА:

Пресконференцията трябва да бъде в петък. Ние всичко сме обмислили.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Вие сте обмислили, но тогава конгресът няма да е свършил.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА:

През нощта в неделя може да се пътува с влак и в понеделник сутринта може да се направи пресконференцията.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Но шести е в понеделник. В петък не може да се направи пресконференцията. Предполагам, че конгресът ще свърши в петък.

Добре. Ще помислим и ще го съгласуваме.

Антония, друго?

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА:

Тези дати са удобни за нас за пътуване, защото това са дати, в които има самолети.

Ние сме получили югославските програми, от които сме дали за превод. Текстовите ще влязат в нашата програма, а тя ще се издава тук. Но до този момент нямаме фотографии и тази обща уводна бележка или статийка, която трябва да се получи. Те обещават, че до края на месеца ще получим всичко.

ГЛАС:

Кой ще плати тези програми?

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: Програмата я плаща театъра, по-

неже те ни плащат синхронния превод там, Банчо. Така че не губим. Даже ние сме в плюс.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

За толкова 2-3 хиляди лева ще се намерят да се плати. Тук ставя въпрос за една размяна.

Има ли никакви въпроси и проблеми тази точка?

ГЛАС:

Аз имам един въпрос. Извинявайте, че тегля към себе си, но такава е обстановката. До заминаването в Югославия има едно представление на "Сенки" на 22 март. Тъй като досега не сме го играли във вариант, в който ще го играем в Югославия, би трябвало същият ден, колкото и да е трудно, може би след обяд да се направи никаква репетиция. Да се изиграе, преди представлението. На мен също ще ми бъде много трудно този ден, но няма как. След това го няма вече. До шести го няма.

ГЛАС:

Както и "Борци" трябва да се обърне, защото там ще го играем не на кръгла сцена. Трябва да се направи при новата ситуация.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Други въпроси никакви?

ГЛАС:

Трябва да се направи в някой понеделник, защото ние ще бъдем много претоварени с работа.

ГЛАС:

КОГАТО кажат. Ние сме готови, но да не е там на място. **ГЛАСОВЕ:**

А-а! Тук трябва да го направим. Тук трябва да го изиграем поне един път така.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Ще се направи. Аз смятам, че за "Бръзи" не е толкова страшно, не е толкова сложно.

Други никакви въпроси има ли?

Няма.

Аз мисля, че трябва да включим в подготовката на турнето Антония Каракостова и Пенчо Динов.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА:

Добре. С удоволствие!

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Аз ще го пивикам и ще му възложа да участвува и той в тая работа и ти малко ще бъдеш облекчена.

Освен това трябва да си направите разпределение на работата. Струва ми се, че не сте направили.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА:

Разпределение? Как? Всичко сме направили.

ГЛАС: Отдавна всичко е направено.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Добре. Аз ще поговоря с него.

Вторият въпрос е за нашите постановки, които сега се готвят. Днес се уговорихме с другаря Вили Цанков премиерата на "Йерма" да бъде на 28 март, събота. Панеже горе през това време ще бъдат репетициите на "Иван Кондарев", няма да има засичане, няма да има пречки. Аз съм му предложил дата за Художествен съвет 22 март. Искам да избегнем тази аномалия, която сега допускаме с много плътно приближаване

на Художествения съвет до премиерата. Той смята, че е възможно на 22 март, но в краен случай 24.

ГЛАС:

И аз считам, че е възможно.

В Литературното бюро кой е драматург.

ГЛАС: Аз.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Ти си. Уговорете се за пресконференцията, Художествения съвет. Премиерата е уговорена.

ГЛАС:

Двадесет и втори уговорихме ли?

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Вие с него трябва да се договорите за Художествения съвет и за пресконференцията. Ще правим ли пресконференция?

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА:

Нали казахте, че няма да правим, но журналистите ще гледат и ще им се дават съответните рекламни материали.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Добре. Да се видят рекламните материали, програмата, за да не изпаднем в положението с "Чудаци", когато програмата не беше готова. Искам да кажа: отдалече вземайте мерки.

ГЛАС:

Дадено е всичко навреме и ако се обядим сега, ще кажат: "Как, разбира се".

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Другари,

Вижте какво, това не е моя работа, за да се занимавам с нея.

ГЛАС: Ама извън нас е, другарю директор.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Извикайте Старейшински и Рени, които се занимават с това. Това е работа на Литературното бюро и на тази рекламна служба. Аз говоря вътре в театъра. Мен Градев не ме интересува. Ще поговорите със Старейшински, а няма само вие да се занимавате с това. Ако Старейшински не може да върши тази работа, ще го освободим от театъра и ще намерим човек, който да тича и да се занимава с това. Само с Рени няма да стане тази работа. Рени не може да се оправи сама. Този въпрос трябва да се изясни. Той не е толкова сложен. Мен няма зашо да ме прехвърляте към Градев. Аз с това не мога да се занимавам.

ГЛАС:

Дума да не става.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Така че, аз мисля, че е най-добре да направите една среща със Старейшински и с Рени и вие, ~~и~~ Литературното бюро ще кажете: "Другари, това, това, това". Ако Старейшински смята, че тези задължения не може да ги изпълнява, сега какво да правим. Ние го назначихме тук и той е много добър художник-плакатист, но той не може да присъствува в театъра само, за да прави втори плакат за постановка. Още повече такава практика няма. Ние практикуваме, защото и двамата са добри плакатисти.

ФИЛИП ФИЛИПОВ:

Не бива, другарю директор.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Не бива, разбира се. Тоя въпрос беше дискутиран.

ФИЛИП ФИЛИПОВ:

За един и същ спектакъл нужни ли са два плаката?

Това разсейва и паказва липса на критерий.

ГЛАС: Другарю Фучеджиев,

Аз искам само да направим уточнение и просто да запаля не червен сигнал, а жълт. Точната дата на премиерата е фиксирана на базата на обещанието, че декорът ще бъде готов ...

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

На единадесети.

ГЛАС:

Това исках специално да кажа.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Добре. Да. Михаил Петров.

МИХАИЛ ПЕТРОВ:

Понеже на двадесет и втори ще бъде Художественият съвет на "Йерма", вече става практика, когато се репитират паралелно две пиеси, както беше и с "Чудаци", играхме същата вечер "Милионерът". Голяма част на Художественият съвет нямат възможност да присъствуват на спектакъла или репетицията, която е художествен съвет за другата пиеса.

Не зная как точно трябва да се изчисли това и да се направи, без да пада, да кажем, репетиция на "Кондарев", която ще бъде, така да се каже, в най-напрегнатите моменти, но тук има пет-шест человека, които играят в "Кондарев" и ако репетициите се дублират, те няма до могат да гледат съвета. Тук не става само въпрос за "Йерма" – по принцип. Защото шест души, това вече е много.

ГЛАС:

Ако е на 22, може да се направи следобедна репетиция. Вие да репитирате сутринта, ние след обяд.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Ние шест човека участвуваме.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Ние можем тогава на 24 да сложим художествения съвет.

ГЛАС:

И представление има.

ГЛАС:

Ще има "Иван Кондарев".

ФИЛИП ФИЛИПОВ:

Дай боже да има повече премиери, за да може членовете на нашия Художествен съвет да участвуват все повече и ако един-двама-трима отидат в друг ден да видят, те могат да присъствуват и да си споделят впечатлението. Не е необходимо в точно уречения ден да дойдат да гледат. Хубаво е сега да не задържаме нещата, още повече отиваме към конгресна постановка. А колегите от "Кондарев" да прескачат да видят долу. Вярно, че това не е нормално, но сега е добре така да изтече това нещо, за да можем да изкараме, иначе идва и турнето за Белград, възстановяване на някои репетиции и "Броци" трябва да направят репетиция. Мисля, че тези неща са еднакво важни, а колегите, които са в "Кондарев" да надникнат след обед, когато има или предния ден, или малко по-предния ден, нишо, че няма да бъде еднакво по степен на зрялост представлението. Но да не търсим синхrona. Няма да го намерим.

ГЛАС:

Ако направим вечерен Художествен съвет, неминуемо ще има заети на представление горе.

ФИЛИП ФИЛИПОВ:

Членовете на нашия Художествен съвет, вътрешния, а и външните, вътрешния главно, са много повече. Те са увеличени и хората ще имат възможност и от предния ден и дори отсега могат да видят нещо.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Като се вземе под внимание това съображение, което тук изказа Михаил Петров ще се опитаме да намерим изход. Сега не мога да обещая доколко можем да го осъществим. Ще направим необходимото да се съчетаят тези неща. Художественият съвет, особено когато се планира по-далече, не може да не се проведе.

Но, другари, в Художествения съвет вместо седем участвуват 10 души актьори извън ръководителите на обществените организации, което прави трима души повече. Така че...

ФИЛИП ФИЛИПОВ:

Има възможност "Борци" да стане, за Белград да стане и тези две постановки, макар и не в пълен състав на Художествения съвет – един-двама могат да отсъствуват от колегите. Да се гледа предварително. Хубаво е да се гледа, разбира се, да има впечатления и да го изтикаме.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Уточняваме засега за 22. Така ли?

Трети въпрос в точка "разни": Литературното бюро е направило едни проект, предварителен проект за репертоар на театъра за следващите три сезона. В близко време, може би до десетина дни, ще направим едно обсъждане, което няма да бъде окончателно за този проект за репертоар на театъра преди всичко за голямата сцена.

Съобщавам това с оглед на една претенция, която тук искам да предявя към членовете на Художествения съвет да се отнесат много сериозно към този въпрос, да обмислят своите съображения и предложения, с оглед на всички тези разностранни проблеми, които стоят пред нашия театър. Имам предвид включително и репертоар за гостуване в чужбина – съображения от всякакъв род. Извън това, което ние имаме като задача за нашия вътрешен зрител, трябва да се има предвид, че този театър следва да има един репертоар от високо качество за своите гастроли в чужбина.

Проектът на Литературното бюро е твърде разнообразен, но тук Художественият съвет е 30 души и могат да се обмислят нещата много по-много~~г~~ странно и сериозно. Ще почакаме да свърши и Азарян, за да бъде и той тук. Значи някъде ще стane около 15–16 март, за да направим това обсъждане.

Можем~~и~~ да смятаме, че от 1982 година ще има един сравнително по-спокойен период, макар че 1300-годишнината не приключва с 1981 година, но ние по едно заглавие на тази тема ще имаме. За Георги Димитров имаме предвид да правим пиеса. Но от 1982 година нататък сезоните ще бъдат сравнително по-спокойни от гледна точка на тези дати, събития които в този сезон като сегашния ни поставят пред по-трудни изпитания. Ние ще можем да осъществим репертоар, без да се съобразяваме с няколко събития, защото когато трябва да се съобразим само с едно събитие, ние можем да направим три постановки, ако се съобразяваме с две или три събития, ~~щ~~ можем да направим една постановка по свободен избор, така да се каже.

Ние ще раздадем предварително този проект на Литературното бюро на членовете на Художествения съвет, да го

имат и да бъдат готови с мнение по проекта и със свои предложения за датата, когато ние ще нарсочим заседание на Художествения съвет. Тогава, смятам, ще може да стане едно пълноценно обсъждане на проекторепертоара за следващите три сезона.

Това е, което по този въпрос исках да ви обърна внимание. През следващата седмица ще получите този проект. Аз смятам, че така ще бъде правилно. Ако почнат ~~да~~ да се четат от три сезона заглавията на едно заседание, никой няма да може да се ориентира.

ГЛАС:

Може би трябва да се запознаем с някои от произведенията, които не са популярни.

ГЛАС:

Трябва да се прочетат.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Ние като дадем заглавията, вие сами ще се занимавате с тази работа. Ние с това не можем да се занимаваме.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА:

От новите преводи ние разполагаме с по два-три екземпляра и можем да помогнем.

БАНЧО БАНОВ:

Един можем да пуснем.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

За това заседание може би трябва да имаме малко повече време. Може би трябва да го направим някъде от 2 часа, за да има поне три часа на разположение за едно сериозно на репертоара.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА:

Материалите по-рано ще се получат.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Във вторник ще ги раздадем.

Това ще бъде едно предварително обсъждане. Ние след това ще направим второ обсъждане, на което ще прецизирате нещата. Ако не можем да го направим на две, ще го направим на три. Това е репертоар на театъра за три сезона. Това е напълно нормално. Така че, това ще бъде едно предварително обсъждане. Тези предложения, които ще се набележат, отново ще бъдат прецизирани, и отново ще направим едно обсъждане, за да можем да представим в Комитета в срок един проекто-репертоар с качества, задоволяващи изискванията от всички страни.

Имате ли никакви други въпроси? Другарят Филипов.

ФИЛИП ФИЛПОВ:

Аз по този въпрос бих искал да споделя известни съображения с вас. Мисля, че това е най-важният въпрос и на това заседание се предполага и би трябвало да присъствуват всички, както и да се подгответ за него и ако бъде в един свободен ден...

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Не смеех да кажа понеделник.

ФИЛИП ФИЛПОВ:

... за да може да се свърши, защото се явява един напрегнат момент.

Второто ми съображение, което искам да споделя, е, че това е предложение на Литературното бюро, на нито едно друго звено и би трябвало, давайки ни този репертоар, на първото заседание, на което се явим, да се направи кратка анотация за всяка пиеса – съвсем кратка анотация за съображенията защо се включва тази пиеса, какви глобални и стратеги-

чески цели тя гони, какви съображения са имали, кагото предлагат тази от този класик, да речем Горки, а не друга негова пиеса. Защо – режисьор ли има, който би я разкрил интересно, актьори ли има и биха могли да влязат двама-трима души. За всеки класик, когато се прави едно предложение, могат да се кажат всичките му пиеси, които е написал и с еднаква сила могат да стоят. Защо на Тит Андроник, а това са вземали. Би трябвало да се каже и да стане един малък анотиращ разговор, на базата на който ние да говорим.

И ми се струва, че това е най-важното наше заседание на Художествения съвет. Другите заседания са важни, но те са в ежедневието на театъра. Това е една стратегическа задача за три сезона. Така и трябва да бъде – за три сезона, а не за един сезон, за да има и преливане.

Но понеже е за три сезона и е тежко да се огледа всичко, като се включват всички членове на колектива, но на първо място тези, които са една творческа сила и които са силни актьори. Могат да не казват имена, но могат да кажат "в тази пиеса някои от нашите най-силни актьори ще бъдат ангажирани". Когато се предлага например Шекспир, може да има десет други пиеси – от една страна темата, идеята, съвременността, а от друга страна, в никакъв случай не е по-малко важно и това, че наши силни творци и даден режисьор ще бъдат ангажирани.

Много лошо се изказах, но бих искал да обърна внимание, че това е най-важната работа на нас, които сте ни повикали в Съвета. Другата е също важна, но тя е ежедневна и тя е тактическа, а тази е стратегическа.

Това исках да кажа, другарю директор – да се подгответи Литературното бюро за една защита на репертоара, който

предлага, но не по неговите самостоятелни художествени качества, макар че и това е много важно, но да се направи обвързване с театъра, с оглед движението на нашите творци.

Пак ще кажа, пожеланието всички да участвуват е закономерно, но грижата за онези, които след три години не биха могли да изпълнят този репертоар, е по-важна. отколкото другото.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Антония Каракостова.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА:

Присъединявайки се към думите на другаря Филипов, който се изказа много добре, искам само да напомня нещо, което просто пропуснах. Стара практика на театъра е първият етап от обсъждането на репертоара да минава през режисьорската колегия. Сега Азарян е в Белград на постановка, но независимо от това, с двамата режисьори, които са тук, един такъв предварителен разговор може да се направи.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Във вторник ще направим заседание на Режисьорския съвет.

ФИЛИП ФИЛИПОВ:

Но когато се пита режисьора в коридора или в кафенето "би ли поставил такава и такава пиеса", ако той е умен, ще каже и пиесата е интересна и необходима за театъра, "зашо не". Но когато ме попитат "а какво ти би искал да поставиш", може би тъкмо това, което ми се предлага, няма да предпочета.

БАНЧО БАНОВ:

Това е за следващия етап.

ФИЛИП ФИЛИПОВ:

Да, разбира се. Аз казвам да стане така по-творчески, по-задълбочено и в една творческа приятелска дискусия да може да станат нещата, за да можем тази част от трупата, която сега е в своята сила, да се изяви. След пет или десет години тя няма да може да се изяви. Това искам да кажа аз. Да се съчетае факторът необходим и полезен репертоар с хора, които ще могат да се изявят.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Енчо Халачев ще се върне ли във вторник. Да. Във вторник в 16 часа ще ма заседание на Режисьорския съвет.

Има ли никакви други въпроси?

СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Искам да помоля, кажете на Вашите заместници от време на време да слизат долу, тъй като Иван Добчев не е от този театър. Колкото и арабийски да се държи с хората, има много техника

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Аз ще сляза в неделя.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Просто да видят, че има ръководство нагажирано, защото малко се разсейват и почват недостойни неща - казано, оспорвано, лампа няма и т. н. Това трябва да се направи, защото времето е много малко.

Още един въпрос имам: защо на Трети март се играе "Оптимистическа трагедия"? Срамота е. Недайте така.

ГЛАС:

Разбира се.

ГЛАС:

А на Осми март - "Унижените и оскърените" се иг-

рае. /Смях/.

ГЛАС:

Това е "посветено" точно на жените.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

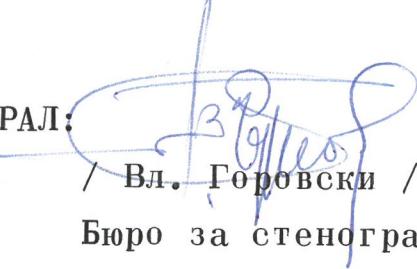
Комитета е направил една програма за представленията за Конгреса и аз не съм се сетил. Не мога да се сетя за всичко. Това са планиращи органи. Какво да направя? Забравил съм.

Закривам заседанието.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ:

/Д. Фучеджие

СТЕНОГРАФИРАЛ:

/ Вл. Горовски /

Бюро за стенографиране
тел. 83-11-94